

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kétsz. évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.

Világoslati csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Kiadási díjak, reklámok és hí-
radások a kiadóhoz tartoznak.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilatkozó,
vonalakoz minden közlemények s szer-
kesztéshez költendő.

Hirdetési díja: 60 hasznos poltác
6 kr. — Nagyobb és többhírű hird-
etések jutányosan csökkenthetők.
Helyig minden beiktatásnál 30 kr.

NYILATKOZÁSOK 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK A „NÓGRÁDI LAPOK” 1888-ÍK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz címelve
— legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó
példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb be-
küldendők.

KÉK LASZLÓ.
kiadó és lapigazgató.

HORVÁTHI DÁNÓ.
felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, szept. 27.

Sajátságosabb helyzete talán egy városnak
sines olyan, mint a vármegye székvárosa: B.-
Gyarmatnak. Ezen város központja egy roppant
nagy vidéknek, élénk kereskedéssel és megle-
hető iparral van ellátva, lakosságának száma
a 7000-et megközelíti, utcaíai tiszták, rendesek,
háza csinosak. A város maga az Ipoly folyó
legtágabb völgyében fekszik, nagy kiterjedésű
rétság s gabona és egyéb ültetvényre alkalmas
termő talaj veszi körül. A városban székel a
vármegyei hatóság, a tisztikar nagy apparátu-
sával, a királyi törvényszék, járásbíró, adó-
felügyelőség, illetékszabás, adóhivatal, posta és
távírda, 3 felekezeti, egy állami elemi és 6 szü-
lőpolgári iskola, ezenkívül a 16-ik honvéd
feldandár egy része — nagyszerű lakanyában
elhelyezve.

A város intelligenciája más városokéhoz
képest aránylag elég nagy, s minden attributum
meg volna arra nézve, hogy ezen város anyagi-
lag és szellemileg gyarapodjék és felvirágoz-
zék, — csak egy nincs, s ez a — vasút.

De hát elég ebből ez az egy is, hogy mind-
azon törekvések, melyek a város anyagi és

szellemi előhaladásának fokozására irányulnak,
meghúsuljanak és hajótörést szenvedjenek.

Hogy vagyunk ma a vasúttal? 1883-ban
Lovag Falk Zsigmond concessiót szerzett a
vácz-b.-gyarmati összeköttetésre, lázas örömmel
400,000 frt részvénytelőket gyűjtöttünk össze,
de Oberrecht úr nem akart belevágni, s egész
kedélyességgel ott hagyott a faképnél. Közbe
a szabadalmazott osztrák magyar államvaspálya-
társaság kiépítette az esztergom-mána-ípolysági
vonalat s beküldte B.-Gyarmatra Lovag Bernárd
Győző urat, a társaság bpesti vasútépítési ve-
zetőség főnökét, a ki jó benyomásokkal távoz-
ván B.-Gyarmatról, nem sokára megalakult a
nógrádi vasutérlekedtség, amely tisztelt szom-
szédunk Hontvármegyével szövetkezve, a társu-
lattal megkötötte az egyezményeket és 70 ezer
frt subventiót ajánlott fel, melyhez B.-Gyarmat
15 ezer frittal járulna.

A vasutársaság mérnökeit kiküldvén, ezek
félén át elkészítették a nyomjelzési és egyéb
mérnöki munkákat, melyeket a vasutársaság
építési vezetéské küldöttsege felülvizsgált,
az alispán közbejötté mellett a város által con-
templált indóházat egy tollvonással más helyre
tette.

Ez a tollvonás azonban nagy jelentőségű-
nek tűnt fel, s úgy látszik — már magában
borította az előzáró szándék magvait.

A város a vasutagazgatóság átiratára kifeje-
tette indokait, a melyek az indóház célzerű
elhelyezésére irányadónak szolgálhattak. Azóta
nem történt egyéb, mint az, hogy tavasszal
itt láttuk Kovácsévi vasúti mérnököt, a ki
megvizsgálta, vajon az árvíz nem hatolt-e azon
területekre, melyeken a vasutvonal áthalad.

Azóta nincs mód, nincs alkalom, hogy a

hatalmas társasággal megértessük azt, miszerin
az ipolyság-b.-gyarmati vonalnak kiépítése leg-
első sorban a társaság érdeke. De a nagymérvű
elodózást tekintve, nem vagyunk tisztában a
vasutársaság célzatával.

Már pedig tudnunk kell, hogy mi a szán-
dék a társaságnak, akarja-e a megkezdett
munkákat folytatni s kívánja-e az ipolyság-
b.-gyarmati vonalat kiépíteni?

Mert ezen nagy vidék vasút nélkül nem
maradhat, s ha a szabadalmazott osztrák ma-
gyar államvaspálya társaság a maga érdekeit,
melyekbe minket is beugrasztott, ily gondat-
lansággal elhanyagolja, részünkről nem marad
egyéb hítra, mint szakítva a bécsi összeköttetés
különbem sem eléggé hazafias ideáival, mindent
elkövetni, hogy a budapest-b.-gyarmati közvetlen
vasúti összeköttetés létesíthessék.

Városi közgyűlés.

B.-Gyarmat város képviselő testülete szept. hó 27-én
rendkívüli igen látogatott közgyűlést tartott, mely látog-
tatottságot főleg az indokolta, hogy e napra volt ki-
tűzve a rendőrtanácsosok megválasztása.

Első tárgyalás felvetett a szülő szüretelési idő meg-
határozása. A városi képviselő testület, melynek közön-
ben is példakép kell előjárni a többi községek előtt, a
megyei szabályrendelet gazdasági fontos irányelvét méltat-
va, a szüreteláradéjékt október 10 kére tőle ki.

Ezután a választásra került a sor. Első rendőrtan-
ácsosul az egyedül jelentkező Opitz Károly választott
meg. A helyettes rendőrtanácsosságra Wolf Adolf és
Filler Lajos pályáztak. Titkos szavazat után többséget
nyert Wolf Adolf. A beadott 32 szavazatból Wolf 20-át
Filler 12-át nyert.

Horváthi Dánó indítványa folytán Reményi Károly
városbíró elnöklése alatt Köny Tivadar, Feled Ferenec,
Sülez Lajos és Horváth Dánó tagokból álló köldöttség
bizalt meg arra nézve, hogy a rendőrk szolgálatiutak
vonatkozólag házi szabályokat alkossanak.

T Á R C Z A.

Emléksorok.

Az édenbe, melyből kizárólag
Gyakran viaszozott
Egy jétköny tündér, hű kísértés,
Neve: emléksor.

Egykor az én s a szívvel veremre belt:
Higadtan amag, az meg szenvedély yel
N a küldetésben — így történni mindig
A boldogságot törték-szakták szülyely.

Gergely János.

Karlsbad felé.

— Vitalis Möröl. —
(Folytatás)

Julius 5-én az indóházhoz indultunk. Karlsbadba
és vissza szóló 35 napra érvényes jegyet váltottunk II.
kocsisatlárral darabját 30 frt 20 krajcz, s el helyezked-
tünk a coupéba egy kassai csaladdal

Bécsből Brünig igen egyforma az út, semmi vál-
tozatosság, csak a vonat zakatolása, a fukar szóváltá-
sok éreztetik velünk a gyors haladást. Brünigben 8 per-
czig időzünk; a városból keveset lehet látni de elég
arra, hogy a magyar ember szívéből egy sóhaj törjön
ki, no jöjjön eszünkbe, hogy e város dolgozza fel nyers
terményeink nagyobb részét, értvén a gyapjút. Miért
nem láthatjuk e sürgést forgást hazánkban? nekünk is
vannak nagyobb vizeink mint a Brünig futó patak; men-
nyi kémény, mennyi erő ipar! Mikor jön el a te or-
szágod?

Brünig elhagyva, egészen más vidék tárul elénk,
Változatos hegyesorok, mindenütt ipar; ott egy posz-

tógyár, amott czukorgyár, odább egy nagy serfőzde
vagy nyolcz alaguton áthaladva a Jakladi állomáshoz
jöttünk. Innét észak felé szép két hegyes, s ha nem
tudtam volna s nem éreztem volna a folytonos zaka-
tolást és döbörgést, azt hittem volna, hogy a festői
szandai csúcsokat látom. Úgy néznek ki, mintha iker-
testvérek lennének, és csak annyiban különböznek, hogy
ezeket fenyes erdő fedi, míg a mi Szandáinkról az idő
lemosta a földet, a földesúr kipusztította erdejét.

A társalgás mindig melegebb lett s így az utazás
is kellemesebb. D. u. 2 órakor Prágában voltunk, hol
utitársainkkal kiszálltunk megmenni a cseh metropol.

II. Prága.

Prága! mennyi emlék a multból! minden kő egy
nemzet története. Mennyi elmúlt dicsőség, mi szép ál-
mok a multból! Hol vannak a szép napok, midőn esz-
sirook, királyok és fejedelmek itt tartották fényes ud-
varikat? Itt folytak a lovagjütközetek, itt lettek bátor lo-
vagok szép udvari hölgyek által jutalmazva, néha szem-
mel, néha csokkál és kitűzve néha mível? Miért nem
láthatom azon helyet, hol Nagy Mátyásunk elmerengve
hazájába vissza vágyódott? Hol van azon hely, hol ugyanó
mint magyar király habos ménen győztesként a városba
lovagolt?

S ennyi fény, ragyogó dicsőség után most komoly
azt mondhatnánk rideg a város. Nagy impozans háza,
egyes újszabásu utcái elvesznek a mellék szűk, szorult
utak között. Minden épülete vissza vágyódik a multba
s abba a korbba, hol imponált. Minden-minden elmúlt
metecorként tűnt el, és hiszem, hogy egy nemzetnek,
melynek multja van és pedig szereplő multja, nem szabad
elveznie, az phónixként fog kiemelkedni s meg-
ifjodva két az enyészett lángjából. De hogy ezt elérje
a nemzet, annak erősnök, kitartónak és nemességnek kell
lennie, mert csak akkor lesz képes saját erejéből
emelkedni. Ne keresse más nemzetek sirja felett a glórit,

mert ha ezt tázi ki ezéül, úgy a másnak ácsolt verembe
fog süllyedni és elveszni. A nemzet, mely szabad akar
lenni, oda törekedjék, hogy a nek összekötött népfajok
szabadok legyenek; ily nemesség küzdelmek mellett nyerjék
meg a győzelmet.

Prága két hegyoldalon odon épületekből összeru-
kott Metropol. A völgy aljában az impozans Moldva
víze folydogál. Nevezetes egy város, valaha koronázási
hely, cseh királyoknak sőt az összes Német birodalom,
székhelye, s tagadhatlan, hogy az összbiradalom leg-
szébb városának egyike. Nyilvános és magánépületei
bizonyítják egykori történeti szereplését. Császárok és
királyok feksze volt ő; itt éltek és haltak, itt is vannak
ellenetve: Ottokár, IV. Károly, György, Ferdinánd, Ru-
dolf, előbből Podgyebrad és a mi híres Dobze László-
unk. De nemcsak királyok hamvai porladoznak itt, ha-
nem, a catholikus egyház szentjei: Venczel, Adalbert,
künek Magyarországon a birtosátnál sok érdeme van, a
titokzáró Sz. Nepomuki János.

Minden vidéki város sőt falunk is meg van a
maga romantikája, hogy ne volna Prágának. Eredetileg
a szép Libusához köti, ha meséje nem való, mert Li-
busa a szép halálány a 690. évben élt, Prága pedig
ennél öregebb.

Több városrészből áll: terjedésével lassankint a
középvölgy falvak bele olvadtak és lett egy nagy város.
Az okorban eredetileg csak két részből állt: Vischrad-
ból és Libinból. Vischradon most egy citadella és a régi
fejedelmi lak alapjai vannak, melyekben állatlag a szép
Libussa van eltemetve.

Most 5 városrészből áll: Ó város, Új város, Jó-
zsef város (az utóbbit régebben zsidóvárosnak hitták. Ne-
vezetes benne az egykori zsidó tanácsház, azon egy
sajátságos óra, melynek mutatói jobbról bal! lele me-
zognak mint a hóber íris, a haladó írmutatók zsinagó-
gája) a Moldva jobboldali részén, a Moldva baloldali r-
szén pedig: a Moldva parti város és a Hradsin.

(Folytatás következik.)

A világitó bizottság az eddig tartott tárgyalásokról jelentést tén, megbiztatott, hogy esedeg a bpesti légszuszgár részvény társasággal tegye magát legrövidebb idő alatt érintkezésbe oly irányban, hogy mily egyégi árak mellett volna hajlandó a gázvilágítást városunkba behozni?

Igen fontos tárgy volt az utcák elnevezése és az utcánál felirati táblákkal való ellátása. A felirati táblák Molnár József helybeli vállalkozó által fognak elkészíttetni. A testület a conservatív-elvnek hódolva, csupán néhány utca nevét változtatta meg. Így a „Zárda” utca „Deák” utcának, a „Kis hid” utca Madách Imre utcának, a „Sóház” utca a Zichy család iránti tekintet és ügyelemből „Zichy” utcának; az ev. templom előtti tér Kossuth tere, a „Kis Tabán utca: Kossuth utcának, a szerb templom melletti utca pedig: „Szerb” utcának nevezetett el.

Végül Sulcz Lajosné, az elhunyt városi pénztárnok özvegyének, 150 ft halálözi negyed és 50 ft temetési költség szavatolt meg.

Posta és távirda szaktanfolyam.

Lapunk több számában folytonosan hangoztatjuk és ezentúl is hangoztatni fogjuk, hogy ifjúságunk a gyakorlati pályát keresse, s ne tóduljon az egyetemre ha csak különös hivatást nem érez magában.

A gyakorlati pályához tartozik a posta és a távirda is. Minél civilisáltabb az állam, annál nagyobb posta és távirda forgalma van s így természetesen annál több képzetelt egyénet kell alkalmaznia.

A közlekedési miniszter a hivatalos lap legközelebb számában teszi közzé a posta- és távirdaszabályzatát. A Budapesten felülítandó tanfolyam célja és feladata azoknak az egyéneknek előzetes elméleti kiképzése, kik a posta- és távirdai közigazgatási, számviteli- és pénztári, valamint a kezelési szolgálatnál és a m. kir. postatakarékpénztár igazgatóságánál alkalmazást kívánnak nyerni.

A tanfolyam a vasuti tisztképző tanfolyammal igazgatóság szerves összefüggésben lesz és a közlekedési miniszter felügyelete alatt fog állni. A tanfolyamhoz egy miniszteri biztos is kinevezeték. A vasuti tisztképző tanf. igazgatója egyúttal a posta és távirda szaktanfolyam igazgatója. A rendes és helyettes tanárokat a közl. min. nevezi ki.

A tanfolyam tannyelve magyar és a vizsgálatok csak magyar nyelven tehetők le.

A tanfolyamon a következő kötelezett tantárgyak adnak elő u. m.:

A posta és távirdai, nemkülönben a távbeszélőkre s a villamos berendezésekre vonatkozó jog- és törvényisne, kiterjeszkedve a hazai alkotmány és közigazgatás szervezésére. A postai ügyek fejlődésének története, kiterjeszkedve a postatakarékpénztári intézményre is s ugy ennek, valamint a postaintézménynek közgazdasági méltatására s a postai statisztikára. A távirdaügy, távbeszélők és villamos berendezések fejlődésének története, kiterjeszkedve ezen intézmények közgazdasági méltatására s a távirda-statisztikára. Posta- és távirdai földrajz. Állam-számvitel. Természet. Vegytan. Postakezelési szolgálat. Távirakezelési szolgálat. Táviradi gép és kapcsolatok. Táviradi építészeti és anyagisme. Posta és távirdai számviteli és pénztári szolgálat, kiterjeszkedve a postatakarékpénztári intézmény szervezésének ismertetésére. Posta és távirdai helyiségek, berendezések, elhasznált anyagok és forgalmi eszközök ismertetése. Horvát nyelv, német nyelv, francia nyelv.

A tanfolyam hallgatói nyilvános rendes hallgatók és nyilvános rendkívüli hallgatók.

Nyilvános rendes hallgatók azok, kik a tanfolyamra önként beiratkoztak s az előadásokat az egész éven át rendszeren látogatják.

Nyilvános rendkívüli hallgatók azok, kik már tényleges posta és távirati szolgálatban állanak, s csak ismereteik gyarapítása végett, vizsgatétel kötelezettsége nélkül, egyes tetszés szerint kiválasztható tantárgyakat kívánnak hallgatni. Ezek részére a tanév végével látogatási bizonyítványok adhatók ki.

Nyilvános rndes hallgatókól csak oly egyének vehetők fel, kik igazolják, hogy

a) a jogi egyetemet vagy akadémiát, vagy műegyetmet, vagy az ezekkel egyenrangú korábbi és mostani katonai akadémiák, illetőleg a tűzeréségi, hadmérnöki és utáshadapródiskolák egyikét vagy valamely bünyászati vagy erdészeti akadémiát szabályszerűen végeztek; vagy

b) legalább a főgimnáziumot vagy főreáltanodát, avagy ezekkel egyenrangú kereskedelmi vagy katonai tanintézetet szabályszerűleg bevégeztek s ezen tanintézeteken az előírt érettségi, vagy zárvizsgát sikeresen letelték, avagy a cs. és kir. hadsereg vagy a m. kir. honvédség mint tényleges állománybeli tisztok szolgáltak.

A tanév rendszerint szeptember 1. kezdődik, s egy huzamban 10 hónapig tart.

A tanfolyamot sikerrel végzett hallgatók saját költ-

ségükön teljesítendő próbaszolgálatra osztatnak be a posta és távirdai hivatalokhoz. Ily próbaszolgálat legalább is 3 hónapig egy huzamban teljesítendő s csakis az ily próbaszolgálatnak az illető hivatali főnöktől nyert jó bizonyítvánnyal igazolt eltöltése után becsúthatók a nyilvános rendes hallgatók a képesítő vizsgálatra.

A képesítő vizsgálat sikeres letételéről kiállított bizonyítványok joghatálya: a) hogy a képesített nyert egyének igényt tarthatnak minden további vizsgatétel nélkül a posta és távirdai közigazgatási illetőleg a számviteli, pénztári, postatakarékpénztári s a kezelési szolgálatnál rendszeresített állásokra; b) hogy 1890. évi január 1-től kezdve a szakba vágó tisztviselői állásokra csakis oly egyének nevezhetők ki, kik ily képesítő bizonyítványt nyertek.

A posta és távirdai szolgálatnál eddig szokásban volt tiszt, főtitár és állományfőnöki vizsgálatok letételére 1888. évi decz. 31-ik napján megszűntek.

A nyilvános rendes hallgatók valamint a rendkívüli hallgatók is, beiktatási díj fejében 10 forint tandíj fejében 40 forint tartozniak fizetni. A vizsgálati díj 10 ft.

Egy jubiláris gr. Zichy uradalmi tisztviselő.

Nógrádmegyében a gróf Zichy divényi senioralis uradalom székhelyén Zsélyben ma, vagyis szept. 30-án Novák Sándor uradalmi pénztárnok, az uradalom egyik főtitárja s megyei bizottsági tag, 25 évi szolgálati jubileumát ünnepli. Ezen negyedszázados működés alatt a széles körben ismert derék férfiú közkedveltségnek örvendő, páratlan becsületesége, jelleme által mindenki tiszteletét és szeretetét kivívta. Csak nem rég méltattuk lapunkban is, hogy az 6 működésével és a reá bízott családi nagy értékek kezelésével a mostani senior, gróf Zichy Ferencz úr önmegmáltosága nemcsak hogy teljesen meg van elégedve, de egyszersmind a legnagyobb elismerését is kifejezte irányába. És méltán, mert hisz e páratlan becsületeségű férfiú kezében a jeles Zichy család pénzübi vagyona a legjobb kezekben van.

De nem is esoda, mert boldogult édes atya volt oktatója, ki szinte az uradalom egyik főtitárja volt s 50 éven át működött az uradalomban, és mintakepe volt a becsületes jó tisztnek, kit az uradalom senior birtokosa mindig nagyra becsült, kit mindnyájan tisztelték és a munkások, cselédség majdnem rajongásig szerették őt.

Atya példáját követte fia, a várakozásnak és be-
leheljezett reményeknek megfelel. A főgimnázium el-
végezte után Novák Sándor előzőlt 25 évvel lépett a gazdasági pályára a gróf Zichyék birtokára s azóta szakadatlanul ott működik mindenkitől becsülve és tiszteltve.

A vendégszerető ház urnöje a budapesti Vogl családból származott, kinek boldogult nagyatya házat a feledhetetlen főherceg József nádor látogatásával számtalanszor kinttettett, valódi jó anygála a községbeli szegények és betegeknek. Kívánjuk, hogy a jubilans a legjobb erő és egészségben érje el boldogult édes atya 50 évi szolgálati idejét és nyújtsa tovább a gyémántos jubileumát!

Dalegyletünk érdekében.

A „saison morte” elmúlt. Kiki pihenésének esendes helyéről visszatért immár foglalkozásához. Folyik a munka erősen. Itt a tudomány hívei és vezérei terjesztik a bölcsesség örök fényét, a kezékre bízott tanuló ifjúságnak, amott a közhivatal férfai látják el munkáival a közigazgatás, a jogszolgáltatás gépezetét. És ez a kép olyan jól esik szemünknek. Hiszen ha van erő, mely életet tud önteni a pegyhűdt izmokba, mely ellelejteti velünk a küzdelem és harcok között kapott sebeknek fájdalmas érzéseit; ha van szellem, mely egy egész életen át folytonosan vezette a tökéletesedés célpontjához, boldoggá, megelegedettt tudja tenni az egész társadalmat: ugy ez az erő, ez a szellem nem lehet más, mint a költésesség, az erő, a mely megértve költönn eme axiómáját: „hass, alkoss, gyarapíts, a mult csak példa legyen most”, nagy változásokat képes létrehozni a közéletben mindenütt. Ugy de az is igazság, hogy egyes emberek önmagokban nagyon keveset tudnak felmutatni e téren.

Ha szelylevel nemzünk s csak egy pillantást vetünk a rohanó eseményekre: akaratlanul is be kell látnunk azt, hogy minden olyan mű, melynek célja közboldogítás volt, csak is parányi munkát váltott el működése által jött létre. Ez az önműködés a társadalmi életben nyilvánkozik, a melynek látképe ismét az azt alkotó egyes erők alkotásánaké nézve úgy szeretőnek, emberbaráti érzületének és felvilágosodottságának tükrét képezi. És épen ezért igen fontos az, de elkerülhetlenül szükséges is, hogy akkor, midőn kiki a közéletben elfoglalt állásának eleget tére, saját és övének boldogításán

munkálkodik, egyidejűleg az összerakás ereje által mozgassa a társadalom gépezetét, hogy boldoguljon a haza és boldoguljanak benne az egyes polgárok is.

Igy fogva fel a társadalomnak kötelezettségét, ha egy kiseb foglalkozunk városunk szellemi életével, aggodva látjuk azt, hogy társadalmunk kulturális céljait kellőleg nem vállalta meg meg. A csatlavonalban egyverszínűt állt be, a mely félt, hogy ha tovább is így tart, egyetelműnek tekinthető a bukással.

Mert hiszen esatát vírnak az egyes egyetek legnagyobb részben, a közönség közönségével. Minden siker még eddig ezen tért meg. Nem tudjuk mi okból, de tény az, hogy városunk intelligens közönsége kulturális célú egyesületeink működését, más városbeliek példájára nem csak hogy nem pártolta, de viselkedése által ezen egyesületek stagnációját idézte elő. Ugyde másrészt az is eszmorító tény, hogy az egyes egyetek is megbenulva a publikum érdeklődésének hiányától, csere hagyat eddigi programjukat, a helyett, hogy kitűzött céljukhoz híven munkálkodtak volna, és így működésük által megvalósították volna a közjót, álmura bajtják fejüket s a szép kezdetből nem lehet semmi. — Hát ez bizony szomorú igazság. — Nekünk nem adatott, mint más városokban van, hogy gyönyörködünk egy jól szervezett állandó színtársulat évdzűs estélyiben, nekünk nem adatott, mint más helyeken, hogy művészi zenekar classicus előadásait élvezhessük.

Törökedünk kell tehát megbecsülnünk azt, a mi van, hogy így élvezetét nyerjük, de másrészt készítsük el egy jobb kornak a talajt, midőn a vágyva várt műelveknek igazán birtokába leszünk.

Addig erősítsük azokat az egyleteket, melyek megvannak.

Ott van például a dalegylet. Ez a kis kör már évek óta folytat elszánt harcot a publikum intoleranciájával. Mennyi küzdés, mennyi áldozatba kerül szép hármóniában éneklés, azt csak az tudja, ki már dalárként működött. És ennek az igazán ideális célú egyetnek koránt sincs a jövője biztosítva. Csak teng, csak leng.

Es így azt az őrt, azt a hiányt, mely társas életünkben oly sűrűn tátong, ki ne venné észre? Ki ne látja be, hogy ez nem maradhat így? tenni kell tehát valamit. Elmúlt a szünetelés ideje. Ha a közönség nem pártolja is az egyesületet, munkálkodik az magáért. Sz.

Hírek és Különfelek.

Személyi hírek. Gr. Györky A. főispánunk ő nagy-méltósága szept. hó 25-én B.-Gyarmaton volt több sűrűs ügy elintézése végett.

Kinverés. Simor János herceggprimás főmagassága Novák Lajos, a bpesti róm. kath. főgimnázium rendes hitoktatóját, a bölcsőde és gyermek menhely humanus egyetek ügybuzgó titkárat s jelesebb történelmi írónak czéltényi (Pozsonym.) plébánosát nevelte ki. Egyrészt gratulálunk vármegyénk nevezett jeles fiának, másrészt obajljuk, hogy Novák Lajos úr a csendes plébániai életet továbbra is hazai irodalmunk javára használja fel.

Kintettség. Ötfelcsé Mieszl Zsigmond gáscsalvi róm. kath. plébánosnak a népművelés és közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Symea. Draskóczy Ede Losoncz város közszeretében álló kintő főjegyzőnek szép és szeretőreméltó leányát Juliskát szept. 18-án vezette ottárhag Lagler Béla vasuti tisztviselő. — Lapujtón a Szontagh család egyik fiatal szép sarja: Szontagh Éva szept. hó 10-én esküdt egybe Gesdon Dezső Abaujmege varbóci birtokossal. — Dr. Kohn Márk ipolygási jövevé orvos legközelebb jegyezte el Stern Ilona kisasszonyt, Stern Efraim lövai lakos szép és kedves leányát.

Tíz évi házassági jubileum. Elheniczky Floris úr a b.-gyarmati takarékpénztár közbeesülésben álló könyvvezetője, ki ezen tisztséget 22 év, vagyis a takarékpénztár keletkezése óta a legnagyobb lelkiismeretességgel tölti be, szept. hó 25-én tartá Nedies Emilia úrnővel, az általános tisztelet b.-gyarmati görög n. e. lelkész: Nedies János úr kintő műveltségű leányával megkötött házasságának 10-ik évi fordulóját. A nagyüzemi rokonságon kívül a jó barátok és ismerősök nagy száma látogatta meg az alkalommal Elheniczky úrnak a „Márton hogy” alatti borházát, hol hangulatterjes estély fejlődött ki, józsu magyaros vassorával és kedélyes pohár köszöntésekkel fűszerezve.

Bécs estély. Kovács Sándor honvéd százados, és Gáspár József honvéd főhadnagyot át helyezték Besztercebányára. Kovács Sándor derék századosunk tiszteletére az itt maradt tisztikar becsü estélyt rendezett a Teller Ignacz sörházában. Kovács Sándor, aki 1872-dik év óta közöttünk tölté ifjúsága legszebb éveit, köztisatelt és szeretet tárgya volt nemcsak a katonák de a polgárok részéről is. Valóban fajtalmásan és neheren esett az elválas!

„Város háza” föltámasztja a város háza homlokzatát. Az aranyozott cink beültetett megfelelően az épület imponensségének. A „Justitia” szobra is helyre lett állítva, s az igazság mérlege, melyet soká nélkülözött a város háza, ismét ott leng a szobor lámpa kezében. A kiváló szép groteszk befűtő Gáál Lajos bádósunk csinálta és rakta fel. Vannak olyanok is, a látnak az ezzel járó, kis költség nem tiszta; de azért, a föltámasztás és a homlokzat kiesimósítása mindenképp tetszik.

Törvényke hitközség eljárát foglal magában a b-gyarmati izraelita hitközség azon intézkedése, mely egyenesen kimondja azt, hogy azon gyermekek, kiknek szülői a tandíjat le nem fizetik, nem vételnek fel az izraelita hitközség elemi iskolába. Ezen kitiltás hirdetményi alakban van kitéve a zsinagoga előcsarnokában. Ily intézkedés merőben ellenkezik a törvénynek, mely a tankötelezettséget 6-12 éves korig minden gyermekre nézve kimondja, legyen az gazdag vagy szegény. Vagyontalanság esetén a tandíj tehát elengedendő, s az más forrásokból köteles a hitközség pótolni; de az iskolát ma napság már senkitől sem lehet megtagadni. Reméljük, hogy ezen törvény ellenes intézkedést az izraelita iskolások, melynek anyai intelligens tagja van, esakhamar vissza fogja vonni.

Nérvagyorok. Bachler Károly losonczi illetőségű a jelenlegi bpesti lakos és m. k. vasúti tisztviselő, nevét „Rózsá”-ra változtatta át.

As új országház építése nagyban halad előre. Az ideki kitűzött program az volt, hogy az alap falakat a földszintig megépítsék, s e feladat háromnegyed részét már megoldották. A még hátralévő építéssel okt. 20-ig elkészülnek. A roppant területen 1200—1300 ember dolgozik.

Szakáll Antal műszaváló B-Gyarmaton is meglátogatta, s itt a megyéhez kis termében szept. 27-én estélyt rendezett. A szavaltati estélyen néhány irodalommal foglalkozó egyénen kívül más nem vett részt. Ezek elég élvezetét találhatta a recitator előadásában; mert tekintve a declamáló hang túl feszítését, mely az üres teremben többször érthetetlenül vált, a kiválasztott nagy írók hallhatatlan alkotásai hatásosan elszavalva. Szakáll azonban nem ment a színpadi hatásvadászattól, s tulzott minikiváló szavalt, mi különösen a költeményeknél hatást lévszt, s csak a színműben találhatta jogosultságát. Legjobban sikerült Greguss Agost „A beteg és az orvosok” című humoros költemények elszavalása, mielőtt azt követelték, hogy Szakállnak több ere van a humorra, mint a drámára. (Az életben azonban úgy van, hogy a humoristák rendszerint negéyzik a drámát és viszont.) A válogatott műsor a következő volt: Petőfi öröklője: Tóth Kálmán egyik lyrikus költeménye; Slakspere III-ik Richardja, mely a tragikai költséssel mintajának tekinthető; Petőfi: utolsó alalmazsaja; Greguss Agost: „A beteg és az orvosok” című humorisztikus költeménye; végül Schiller „Haramiák” című színművéből Mór Ferencz brölisi jelenete.

Gabona termelők és gabona kereskedők závas figyelmét felhívjuk arra, hogy gabonáikat ne Vácra, hanem megyénk vasúti állomásának Verőczének irányítsák, mert Verőczének szállítva a gabona m. m. 15 krral olcsóbb, s a 29 kr van elmarad. A verőczei fuvaros örül ha kényerét keresheti, mert szállított úgy is tönkre tette már a fioxera, tehát egyedül kereset forrása a fuvarozás, s azért nem is zsarolja úgy a szállítótulajdonost mint a váci fuvaros. Mint érteudtünk Verőczén Strasser Ignác szállító bizományi üzletet nyitott, s minden megbízást a legelőkimeretesebben teljesít.

A b-gyarmati Ipolyi nagy ház javítási munkálatait szept. hó 24-én kezdték meg. E ház a megyei közmunkából 2200 frt költség lett előirányozva s Kohn Mór vállalkozó előnyös ajánlata lett el fogadva. — Sajnos, hogy ily későre hagyták a munkát. Azok a szép száraz nyári napok, melyek alatt a ház elkészíthetett volna, szépen elmúltak, s ha most bekövetkeznék a rövid őszi napok, s az Ipoly víze megdagad, ki áll jött a zavartalan és veszélytelen közlekedésért? Hat már semmi nem történhetik nálunk a maga idejében?

Meglepősen öröndetes esemény. Nyitvármegyének holicsi járás két községe: Popudín és Moesidán folyómodást nyújtottak be a belügyminiszternek a végett, hogy engedtesse meg a község idegen frangizán nevének magyarosítása. Ez annál meglepőbb és öröndetesebb, mert tudvalevőleg a holicsi járás az, hol a magyarosítás iránti érzék legkevésbé fejlődhetett, részben a központtól való távolság, részben pedig a közöny folytán. Minden kezdeményezés vagy rábeszélés nélkül önként teszi meg e hazafias lépést a két község s érdemüket emeli meg ama körülmény is, hogy az e tárgyban hozott képviselőtestületi határozatot egyhangulag hozták. Nincs kétség benne, hogy legközelebb Popudín helyett „Szent-Istvánfalva”, Moesidán helyett „Czobor-falva” községnek jó példáját más községek tömegesen fogják utánozni. — Ezen kezdeményezést Nyitvármegyében a körjegyzők teszik, akik közvetlenül érintkeznek községeikkel és azok népével. — Így kellene lenni Nyitvármegyében is tisztelt jegyzőinknek.

Öröndület iránt indult meg a mozgalom B-Gyarmaton. A városi képviselő testület által kiküldött vizsgáló bizottság kombinálva a mostani kiválasztás tetemes költségét, úgy találta, hogy egyesek hozzájárulásával a gázvilágítást nem olyan nagy nehézséggel lehetne behozni. Ugyanis a budapesti gázszolgáltató részvénytársaság, miután a fővárosban a villanyvilágítás mindinkább nagyvolumú terti hódít és már több helyről kiszorította a gázvilágítást, üzentek a vidékre is kiterjesztési kíváncsi, s így értesülünk, hogy az esetben, ha 500 lóg a város által biztosították, a társaság hajlandó a gáztelepeket beállítani. A bizottság hozzávető számítással kimutatta, hogy B-Gyarmaton legkevésbé 530 lógot lehetne biztosítani. A város megbízta a bizottságot, hogy a gázszolgáltató részvénytársasággal sürgetően érintkezzék s az adatokat szerezzék be.

A vájár B-Gyarmaton szept. 21. és 25-dikén elég forgalmas volt, az idő is kedvezett hozzá. A marha vására elővezetett 1467 drb. szarvasmarha, 106 drb. ló, 4176 drb. bika és 406 drb. sertés. A szarvasmarha és ló állományban alig volt valamire való szép darab, a sertések ára iszonyúan fölemelkedett. Sok lóba, kacsra, és csirkére volt. Egy vidéki csirketereskedő össze is vásárolt igen nagy mennyiséget, de előtti 10 óra előtt, s már eddig akart állni, mikor egy városi rendőr által elcsépett, úgy hogy kénytelen volt szegény a sok csirkét mind vissza adni. Persze aztán olesó lett a csirke! Idegeneknek és kofáknak tudvalevőleg B-Gyarmaton d. e. 10 óráig mit sem szabad vásárolni; ez a jog a város lakosságát illeti meg.

Tör. Berzelet szept. 23-án, épen akkor, mikor a nép a vásárműki ajálásokkal élvezgette, tűz ütött ki a faluban, mely 12 házat hamvasztott el. A tűznél a község két vízpompája, valamint Vanyarczól Dessewffy Ottó és öz. Veres Pálme vízpompái működtek. A tűzoltóknál faradhatlan tevékenységet fejtettek ki Berzelety Jenő úr, aki szabadságidejét Berzeleten tölti, továbbá Petrich István plébános és a körjegyző.

Arvákterület az az szegényebb rész, akik addig is, míg a megyei köldöttégek kitéleplésükről gondoskodhatik, némi segélyre tartanak igényt, figyelemfelhívjuk, miszerint folyamodványukat a „Jószív” országos egyetlehez annak nógadránygyei megbízottja ngos Seitovszky János aláírni ur útján adják be.

Darcs Gábor közmunka és közlekedési miniszter úr életű litográfiái arczképre átalírás iv beszállított ki Vahot Gyula részéről. Előzettséi ár 1 frt, mely nevezteték (Budapest, Keckeméni-utca 8. sz.) küldendő. A begyűlt összegből díszalbum is fog készíttetni a derék miniszter tiszteletére.

Karagyna Mihály országos levéltári fogalmazó, ak. Fráter Pál halála után 1874-től 1877-ig megyénkben helyettes tanfelügyelő volt, Budapestben, a lipótczei országos tébolydában, hol grógykezelés alatt állott, szept. 24-én elhunyt. Karagyna Mihály évek során át jó sikerrel működött a nevelés terén, mi utóbbi tágas nyelvismeretétől az országos levéltárhoz szökötték, hol a Classikus latin, a szláv és különösen a bolgar nyelvekben való jártasságánál fogva hasznosan működött. Modora azonban nem volt váladékos, s ez okozta azt, hogy megyénk akkori vezér egyénével ellentétbe jött, úgy annyira, hogy tanfelügyelői állását el kellett hagynia. Nyugodjék békében!

Eri jelenléte közleg. A legközelebbi b-gyarmati városi rendkívüli közgyűlésen történt, hogy X. képviselő felszólt egy oly fontos ügyben, melyet különben is a város annál idejében örömmel tett magévá s azt le is tárgyalta, de a régi aljótól úgynek mai napig eredménye nincs. X. felszólalása tehát csak is oda irányult, hogy az ügy megszüntessék. Azonban ... képviselő (szokott túrdumellenségek) a felszólalás jogosultságát tagadta, mivel az a tárgyszorozatba felvéve nem lett, sőt miután X. képviselő a felszólalásban veszedelmessépre edent látott, a nagyfontosságú ügyben a rendkívüli közgyűlésen sürgető (közbeszóli) határozat nem hozott. Igaz, hogy az 1886. XXII. t. cz. ... §. azt mondja, hogy a rendkívüli képviselő testületi közgyűléseken csak a tárgyszorozatba felvett tárgyak tárgyalhatók, s a rendes gyűléseken is csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek 24 órával a gyűlés előtt bejelentve lettek; azonban indítvány és felszólalás közt nagy a különbség, plane olyan ügyben, mely közzéadott kéresem a mely iránt felkésztetni kellene. Nezelünk szerint ezt úgy kell venni, mint a mult gyűlésnek elhatározott ügyét, melyet a következő gyűlésen felszólalás útján bárkinek joga van sürgetni. Nem új tárgy és nem új indítvány tehát az, ez nagyon eszedjük, hogy ezt épen a felszólaló jogász akar nem tudák distingvalni, felvéve, hogy a dologban malitia nem játszott. Felszólalni, interpellálni, akár rendes, akár rendkívüli községi képviselő testületi gyűlésen lehet, ez a joga minden képviselő testületi tagnak megvan.

Szűrtetési kérés. Ott éne, hogy életbe lépett vármegyénknek a szőlőszürettel való meghatarozása tárgyában alkotott azon törvén szabályrendelete, amelynek értelmében a községek képviselőtestületei feljogosítva, hogy a szüretelés megkezdésének idejét évenként szeptember 30-ig határozzák meg, úgy azonban, hogy a megkezdési idő októbertől 10-nél későbbre eszék; azon kivétel esben tűzhető ki, de akkor is legfeljebb októbertől 1-re, ha rohamos rohadás észleltetven, a képviselőtestület kóthamaradtre a korábbi szüretelés megkezdését jónak látja. Es mégis mit tapasztalunk? azt, hogy a legsebb, tartós őszei napok mellett is, milyen-

nek példán az idek oráskodnak, százas falrakban meg Szent-Mihályt sem várva be, a parasztság márjeszűrtetelüképp mintegy kényszerítven a többi birtokost is, hogy haesek pusztítónak nem akarják kitenni szőlőjüket, ok is jó előt szüreteljenek. Gond-e ezáltal, ha a kölség meg nem ért szőlőtől minden csak díszelő bor nem lesz. Fekelát nem hozunk fel: tudva azonban, hogy a törvényerővel bíró szabályrendelet a község elöljáróit kötelei, miszerint a meghatarozott idő előtt szüretelést karhatatlannal is megakadályozzák, s e végből szükség esetén a szőlőbáro közömbösödést is kikérjük, tudva továbbá, hogy a határidő elen végből mint kölségek, 50 frt terjedelmű pénzbüntetés eszég elzárással büntetendők, végül mert a városi szőlőbáro a szabályrendelet végrehajtásért szinten felelősök ezen nemzetgazdasági szempontból is oly fontos ügyben elvárjuk, hogy minden hivatalos község megtesze kötelességét.

Certis éeg aralkodik vármegyénkben több helyütt, különösen Szarokon.

Szerencse esz. Egy fegyencz az alkalommal, midőn a megyéhez ablakokra a teli ablakokat rakta fel, az emeletről ablakostól a földre zuhant, oly szerencsésen azonban, hogy csak egy fejverésen kívül egyéb baja nem történt. Az ablak azonban darabokra tört szét.

Művészi megállás. A tanító irváltaz sorsjálékához nyerevénységűk ardományozták: Páfl Gusztáv 2-4, Plachner N. gy. sz. 1-4, Paloczky József 2-4, Polaczek Pálme 3-4, Richiáresz Martoné 1-4, öz. Rubint Károly 6-4, Rutkay Sándor 4-4, Szalay István 2-4, Székely Ödön úr 1-4, Simon József 1-4, Schleicher Emilé 1-4, Schwarz Hermanné 1-4, Strakos Alanka k. a. 1-4, Tomnisch János 1-4, Unger Gusztáv 4-4, Valtay József 2-4, Veszénbácher János 2-4, Zalaszyk Maria k. a. 2-4, Zank József 2-4, Perne Ferenc 5 tárgyal. Az ardományozott tárgyak nyeltatása a melán kimaradtak pótlásának feltartása mellett be kéven fejezve fogadják a kegyes aralkozók addig mit a számdások befolyezel az egyli elnökség részéről ez később szavakban fogva megfogadni az alírt bizottság hála is mély köszönettel, a mennyiben nemcsak buzgalom versenyt nemcsak az által-szított elő a sorjalek eredményt, hogy a nyerevénységűk a bizottsági szímul (200-át) nagyban felülhaladta, hanem hogy a megmaradtak nyilvános elarvezése által is megkezdés eszégel fog az alapítvány nyerni. Az árvek-alapgyűjtő és közeli bizottság nyelven **Kemény Gábor** elnök.

Budapesti hírlap. A „Budapesti Hírlap” csak a hazai múltvált olcsóságszég vette meg alapját. A lap előt fogva megottette a magyar közönség szellemét: minden partéket mellőzve, szelv kúszott semmitk. Es fejték, az egyetlen jelenléti magyar eszég. V azott az ország legvárakozott intelligenciája is azonosította magát a lapal, folkrolva azt oly módon, mely pártalan a magyar népképe történetében. A hazai sajtóban első a legnyeressebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el: legelőpárabb, legelőrdetesebb lapja az országban. A külső dologtársak ráz szegén kívül a szerkesztésnek anyai belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik: minden rovatát külön vezető gondja, a helyi tudósokhoz hírd, a kik a nap történetét írják. Minden fontosabb hely vagy külföldi esemény, helyi rovat boldogul hírd napot szűn. Tudván, hogy a „Budapesti Hírlap” a társai szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk nem történik a világban semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hírlap” arról rigtén ne adjon hí és kimérítő tudósítást. A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeit Kass Ivor bár. Rakosy Jenő, Halagó Pál írják, más kiváló hazai publicisták híven a lap foglaltak, magyar, partéreteket sem ismerő szelleműek. Politikai hírei szőlőbáro szökötték el aznapján a legmeghísebbet förtakokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsíró jegyzőtek alapján szerkesztik. Magyar ország politikai és közelet felől távraírt értesítésekkel látnak el rendes levelek, minikkel minden városban, azt nagybűk községben is bír a lap: a „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai marap má teljeseen egy lokon állanak a világgazs legjobban szerencsétli hírszolgálatával: Europa összes metropolisában Londonból Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik egy az ott történet események, mint az elektromos dróton oda föld híreket rigtén megváratoznak. A külföldi rovat tudósításai kívül minden fontosbb esemény felől a szerkesztőnek külön küldöttek társai adnak híreket és be értesítet. A „Budapesti Hírlap” e rovatra havonként oly összegért fordít, mint a mennyi, ezelőtt 10 ével még egy egy hírlap egész költségvetése volt: de sikerült is elcsin, hogy ma a legjobban leggyorábban értesítő orgánusa a pajtonak. A „Budapesti Hírlap” Tárcarovata Telky Sándor gróf, Teth Béla, Rakosy Viktor (Nápolyan) és több hírdő írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége a mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon elektro szívesenvaló. A napi rovatokat kitűnő aszuralisták szerkesztik s a helyi értesítések meg leggyesebb tudósításai van híva. Rendőrségi és törvényeszi rovat: külön-külön eszégelt a fővárosi sajtó eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindat, a mi tájékozására szükséges. A rovatcsoportokban csak kiváló írók legjobb műveit közöljük. Az előfizetés feltételei: Igaz erre 14 frt, felére 7 frt, negyedére 3 frt 20 kr, egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetők vidékéről legelőrdetesen postautalványval eszkelölhetők következő cím alatt: „Budapesti Hírlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, Szalay-utca 10. szám.

Horváth Danó,
teleki aszuralist.

FOGAK
tisztítására blom-bírozására, mufogak és pedig úgy egész fog sorok mint egyes fogak készítésére s ezek javítására jutányos áron vállalkozom. Továbbá odvas fogak és foggyökerek gyors és fájdalom nélkül való kibuzására valamint mindennemű női hajmunkák elkészítésére is ajánlkodom.

B-Gyarmaton, 1888. szeptember 29.

Tisztelettel
Molnár János,
fodrás és mufogász.

Hölgyek részére külön műterem.

